

**Sayın Haluk Görgün,
Değerli Meclis Üyeleri,
Meslek Komitesi Başkanları,
OSB Başkanları,
Değerli Basın Mensupları...**

Ağustos ayı Meclis Toplantımıza hoş geldiniz diyor ve hepinizi Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

ASELSAN Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Sayın Prof. Dr. Haluk Görgün Meclis Toplantımıza katılarak bizleri onurlandırdınız. Hoş geldiniz!

Değerli katılımcılar 17 Ağustos 1999 depreminin üzerinden 19 yıl geçti. Sözlerime, depremde hayatlarını kaybedenleri rahmetle anarak başlamak istiyorum.

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

Biliyorsunuz ABD; İran'a yönelik yaptırımlarının ilk kısmını devreye soktu.

Bu durum ile İran ile daralmakta olan ticaretimiz daha da daralacak.

Bu hususta, ABD'nin terörizmin finansmanı ile mücadelede sorumlu Hazine Bakan Yardımcısı Marshall Billingslea ve beraberindeki heyetin katılımıyla TOBB'da düzenlenen, **"ABD'nin İran Politikası ve Yaptırımlar Konusunda Türk Özel Sektörünü Bilgilendirme Toplantısı"**na üyemiz birçok firmamız ile birlikte katıldık.

Toplantıdan önemli hususları sizlere aktarmak isterim.

TOBB Başkanımız Sayın Hisarcıklıoğlu;

*Ticaret savaşları kavramının gündeme gelmesinden rahatsızlık duyduklarını belirterek, ABD'nin çelik ithalatına getirdiği yüzde 25'lik ilave verginin de hakkaniyetli olmadığını söyledi.

*Söz konusu verginin, Türkiye'nin demir-çelik sektörünü olumsuz etkilediđini vurguladı.

*Nükleer silah dâhil tüm kitle imha silahlarına da karşı çıktıklarını, özellikle bölgedeki nükleer silahlanmanın beraberinde getireceği risklerin farkında olduklarını ifade etti.

*Türkiye'nin Orta Asya ticaretinde ve hatta Körfez ülkelerine ulaşımında İran'ın ana transit ülke konumunda olduğuna dikkat çekti.

*Geçmişte, Irak ve İran'a uygulanan benzer yaptırımlardan en büyük zararı ülkemizin gördüğünü ve bu yüzden ekonomimize vereceği zararı endişeyle karşıladığımızı söyledi. Muhtemel zararlarının giderilmesi gerektiği görüşünü iletti.

ABD tarafı ise;

*İran'la iş yapan firmaların aynı yaptırımlara maruz kalacağını ifade etti.

Geçtiğimiz hafta ise Trump, Türkiye ile ilişkilerin iyi olmadığını belirterek, alüminyum ve çelikte verginin iki katına çıkarılmasına onay verdiğini söyledi. Pazartesiden itibaren de uygulamaya koydu.

ABD'nin tehditlerine karşı Avrupa Birliği'nden önlem tedbirleri gelmeye başladı.

AB, İran ile iş yapan Avrupalı şirketlerin çıkarlarının korunması amacıyla "Engelleme Mevzuatı"nı güncelleyerek 7 Ağustos tarihinden itibaren yürürlüğe soktu.

Fransa, Almanya, İtalya, İspanya gibi AB ülkelerinin İran'la yaptıkları ticari anlaşmaların değeri 600 milyar dolara yakın.

Bu bakımdan Trump'ın İran politikasının, tüm dünyayı etkileyeceğini görüyoruz.

Aslında yaptırımlara yönelik esas kriz; enerjide.

ABD yönetiminin İran'dan doğalgaz ve petrol ithalatını Kasım'a kadar durdurma istemi ülkemiz için ciddi sıkıntı olacak.

Ülkemiz yıllık doğalgaz ihtiyacının hemen hemen yarısını İran'dan karşılıyor.

Enerji Bakanımız Sayın Fatih Dönmez'in bu konuda "Tek taraflı bir karar, meşru bir ticaret yapıyoruz" açıklaması var.

Hemen akabinde açıklanan doğalgaz satış fiyatına yapılan zam bu kararla ilgilidir diye düşünüyoruz. (Zam → % 49,5)

Ekonomideki değerlendirmeme son günlerde dövizde yaşanan hareketlilikle başlamak istiyorum.

Malumunuz Reel efektif döviz kuru temmuz ayında → 76,01 ile tarihinin en düşük seviyesine geriledi.

Temmuz ayında 4,8999 TL olan doların, REK 100 olması halinde, 3,8682 seviyesinde olması gerekiyordu.

Ağustosta ise REK'in 60 seviyesinin altında olduğunu görüyoruz.

1 Ocaktan itibaren, 13 Ağustosa kadar doların artışı yüzde 82,7'yi buldu.

Son 15 günde, doların pik yaptığı seviyede ise yüzde 40 arttı.

İhracatımız artarken, cari açığımız düşerken, işsizliğimiz gerilerken; ekonomik veriler döviz kurundaki bu artışı öngörmüyor.

Bu spekülasyon artışın ekonomiden değil, siyasi olduğunu biliyoruz.

Umarız Reel ekonomi üzerinde kalıcı bir etki olmadan, ABD ile yaşanan kriz bir an önce aşılır.

Gerekli tedbirler gecikmeden alınır ve gerekli adımlar atılır.

1. Merkez Bankamızın pazartesi günü dolara müdahalesi oldu. Düünden buyana gevşeme olduğunu görüyoruz.

Ancak daha somut müdahale yapılması gerektiğini de düşünüyoruz.

3. Dün TOBB ve TÜSİAD birlikte ortak bir açıklama yaptılar.

Sıkı para politikasını destekleyecek, tasarruf tedbirlerini içeren, maliye politikasının en kısa sürede açıklanması gerektiği vurgulandı.

Buna katılıyoruz.

Diğer taraftan: "en önemli ekonomik partnerimiz olan Avrupa Birliği ile ilişkilerin yeniden olumlu çerçeveye kavuşturulması" talebini çok doğru buluyoruz.

Zira; ABD ile yaşadığımız bu sıkıntılı döneme karşılık, AB çıpası daha değerli hale geldi.

Nitekim, ilk altı aydaki ihracatımızın yüzde 51,5'i AB'ye yapılıyor.

OHAL'i kaldırarak önemli bir adım attık.

AB; GB güncellenmesi ve vize serbestisi ile ilgili bir adım atarsa bu ticaret daha da gelişebilir.

Ayrıca; TOBB'nin üyelerine yönelik "nefes kredisi" ile ilgili çalıştığını da belirtmek isterim.

Değerli Üyeler,

The Spectator İndeks tarafından açıklanan ekonomik göstergelere ilişkin ülke sıralamalarına baktığımızda da, dolardaki bu artışın ekonomimizden kaynaklanmadığını net bir şekilde görebiliriz.

Endeksin açıklamalarına göre;

- *Son 30 yılda ortalama büyüme hızında ülkemiz 6'ncı sırada yer alıyor.
- *2018 yılında ise; Türkiye yüzde 4,3 büyüme ile açıklanan tablodaki ülkeler içinde; 3'üncü sırada
- *2050'nin en büyük ekonomileri içinde Türkiye 14'üncü sırada yer alıyor.
- *İmalat sanayinin GSYH içindeki payına bakıldığında Türkiye; yüzde 18,8 ile 6'ncı sırada
- *Kamu borcunun GSYH'ya oranında ise Türkiye yüzde 28 ile gelişmiş ülkelerin tümünden daha iyi bir performans sergiliyor.
- *2016 yılına göre ihracatın GSYH'ya oranı yüzde 22 ile ülkemiz 13'üncü sırada yer alıyor.
(bu oranı artırmamız gerekiyor)
- *Dış ticaret açığında ise 83 milyar dolar ile ülkemiz yine birçok gelişmiş ülke ile kıyaslandığında daha iyi durumda
(Bu gösterge de iyileştirmemiz gereken alanımız)
- *İşsizlik oranında ne yazık ki yüzde 9,6 ile 12'inci en yüksek işsizliğe sahip ülkeyiz.
(Ancak verilen teşviklerle sürekli bir gerileme eğilimindeyiz)
- *Genç işsizlikte ise yüzde 17 ile 13'üncü sıradayız.
- *Maalesef bu yılın başından bu yana döviz kurlarındaki hızlı yükseliş enflasyonda ülkemizi Venezüella'dan sonra ikinci sıraya taşıdı.
- *Benzer şekilde faiz oranlarında da Türkiye yüzde 17,75 ile 4'üncü sırada

Endeksin yaptığı açıklamada; Türk Lirasının beş yıl önceden günümüze gelişimini görüyorsunuz.

Para birimlerinin son bir yıldaki dolara karşı değer kaybını görüyorsunuz. Türkiye yüzde 67 ile üçüncü sırada

Ülkelerdeki milyarder sayıları

Değerli Üyeler, diğer ekonomik göstergelere de kısaca bakalım.

Temmuz ayında;

İhracat → 14,1 milyar dolar (+ % 11,8)

İthalat → 20,1 milyar dolar (- % 6,4)

*İhracat tarihinin en yüksek temmuz ayı rakamıyla 3. çeyreğe güçlü başladık.

*İhracatımızdaki bu artışların devam ederek aylık bazda 15 milyar doları aşan rakamlar görmeyi temenni ediyoruz.

*Yıllık ihracatımız da tarihi zirveye ulaştı. (163,3 milyar dolar)

*İthalatın da gerilemesi sonucu dış ticaret açığında; yüzde 32.4 gerileme oldu.

Kocaeli Gümrüklerine göre İlimiz dış ticareti;

Temmuz ayında;

İhracat → 2 milyar 508 milyon dolar (+ % 24)

İthalat → 4 milyar 72 milyon dolar (+ % 2,4)

Ocak-temmuz döneminde;

*İhracat → yüzde 18,1 artarak 16,5 milyar dolar

*İthalat → yüzde 22,3 artarak 31 milyar dolar, olarak gerçekleşti.

Aynı dönemde ilimiz,

*Türkiye dış ticaretinin yüzde 19,8'ini,

*Ülke ihracatının yüzde 17,1'ini ve

*İthalatının ise yüzde 21,7'sini karşıladı.

Temmuz ayı enflasyon verileri;

TÜFE → yüzde 15,85 (aylık → + yüzde 0,55)

ÜFE → yüzde 25 (aylık → + yüzde 1,77)

*TÜFE tahminimizin çok çok altında geldi.

*Ancak bunun kalıcı bir rakam olduğunu düşünmüyoruz.

*ÜFE'deki yükselişin ana etkeni döviz kurlarındaki artış.

*Artan döviz kurları maliyet kaynaklı enflasyonu uyarıyor.

*Bu artışın ekim ayına kadar süreceğini tahmin ediyoruz.

*Bunun yanında ÜFE'deki aylık artış hızının geriliyor olması güzel (Haziran → 3.03'den / Temmuz → 1.77)

*Döviz kurları ve faiz oranlarındaki normalleşme, enflasyonu da normalleşme ve sonrasında düşüş trendine sokacak.

*Ancak henüz bu aşamaya gelemedik.

Haziran ayı cari açık (yıllık) → 57,4 milyar dolara geriledi.

(Aylık → 2,9 milyar dolar)

Döviz kurlarındaki yükseliş dolayısıyla ihracatımız artarken ithalatımız hız kesti.

Böylece dış ticaret açığının gerilediğini ve bu iyileşmenin cari açığa yansıdığını görüyoruz.

Bununla birlikte turizm gelirlerinde bu yıl toparlanma var.

Temmuz ayında da cari açığı devam edeceğini bekliyoruz.

İşsizlik oranı (mayıs) → yüzde .....

Geçen yıla göre ..... puan

TOBB Başkan Yardımcısı olarak edindiğim bazı notları da sizlerle paylaşmak istiyorum:

Yeni Ticaret Bakanımız Sayın Ruhsar Pekcan'ını iki defa dinleme fırsatım oldu. Üzerinde çalışacakları konuları aktarmak isterim:

- *Ticaret Bakanlığı olarak daha kapsamlı bir çalışma dönemine girilecek
- *Ürün ihtisas Borsası 2019 yılında kurulacak (modern hal)
- *Gümrük işlemleri kendi yerinde olacak. Yani gümrük işlemleri firmaların kendi fabrikalarında yapılacak.
- *Daha cazip kredi imkanları olacak
- *Eximbank Kredilerinden faydalanan KOBİ sayısı artırılacak
- *KGF devam edecek
- *Çözüm odaklı çalışılacak
- *Tarıma da önem verilecek
- *Turizmde daha zengin turist getirme yönünde çabalar olacak
- *Serbest bölgelerde ihtisas bölgeleri kurulacak

Dedi.

Son olarak Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklanan 100 günlük eylem planında sanayiye ilgilendiren başlıklara değinmek istiyorum;

*Sosyal yardımlarla ilgili düzenlemeler olacak:

- 1-Sosyal yardım alan vatandaşlarımızı istihdama yönlendirerek, sosyal yardım-istihdam bağlantısının güçlendirilmesi
- 2-Sosyal yardımlarda mükerrerliğin ortadan kaldırılması amacıyla, hizmet veren kamu kurumlarının veri tabanlarının entegrasyonu

*Nitelikli işgücü yetiştirilmesine yönelik programların yararlanıcı sayısını → yüzde 51 artırmak

*Mesleki Eğitime yeni alanlar eklemek → siber güvenlik, kodlama, bulut teknolojisi vb.

*Mesleki eğitimin Endüstri 4.0 anlayışı ile yeniden yapılandırılması

*İstihdamın artırılması amacıyla işverenlerimize ilave teşvik → 5,25 Milyar TL

*Kadın, genç ve engellilerin daha fazla istihdama katılması için ilave destek → 1,8 milyar TL

*İlaç ve tıbbi cihazlarda yerleşme/yerleşme/millileşme çalışmalarının hızlanması

- *Yüksek teknolojili ürünlerin yerli imkânlarla geliştirilmesi için Yüksek Teknoloji Destek Programlarının oluşturulması
- *Yerli ve Milli Üretim için teknoloji ve imalat sektörleri başta olmak üzere KOBİ'lere → 1,2 milyar TL destek
- *Bilişim Vadisi'nin 1. Etap 2. kısmının tamamlanması
- *Yatırımcılara, yatırım teşvik belgesi verilmesi ile ilgili tüm işlemlerin elektronik ortamda sağlanması
- *Gümrük işlemlerinin dijitalleştirilmesi ve tek pencere sistemi üzerinden hizmet verilmesi
- *Yeni nesil Serbest Bölgelerin kurulması ve mevcut Serbest Bölgelerin katma değerli yatırım ve ihracata yönlendirilmesi
- *Savunma Sanayi Malzeme Yerleştirme Programı Başlatılması ve en az 5 malzeme/alt sistemin yerleştirme çalışmalarına başlanması

Sayın Haluk Görgün,

Calibre Yüksek Öğretim İstihdam Endeksine göre; mezunları en hızlı istihdam edilen üniversiteler arasında Gebze Teknik Üniversitesinin 4'üncü sıraya yükseldiğini memnuniyetle öğrendik.

Bu başarıda sizin emeğiniz ve katkınız büyük. Tebrik ediyoruz.

Ayrıca ASELSAN'daki yeni görevinizden dolayı da tebrik ediyoruz. Hayırlı olsun...

Türk Savunma Sanayinin gelişiminde ASELSAN'ın katkısını biliyoruz.

Türkiye'nin en büyük işletmeleri arasında 20'inci sırada olan, Türkiye'nin 68'inci büyük ihracatçısı ve Dünyanın en büyük savunma 100 şirketi içinde 55'inciliğe yükselen ASELSAN, gurur kaynağımız.

Savunma sanayini; sanayileşmenin ve kalkınmanın önemli bir parçası olarak görüyor ve önemsiyoruz.

Ancak ilimiz, bir sanayi kenti olmasına rağmen, savunma sanayine yeteri kadar katkı veremiyor.

Türkiye genelinde savunma sanayinde faaliyet gösteren firmaların yüzde 60'ı Ankara'da ve yüzde 25'i İstanbul'da yer alıyor. İlimiz ise yüzde 4 ile üçüncü sırada yer alıyor.

Tabii bunun savunma sanayi firmalarının yerleşmelerinin Ankara'da olmasından kaynaklandığını biliyoruz. Ancak bu oranı artırmak istiyoruz.

Çünkü sizin de bildiğiniz gibi ilimizin sanayi kuruluşlarının önemli bir kısmı, savunma sanayinin tedarikçisi olmaya son derece uygundur.

Buradan hareketle, Kocaeli Sanayi Odası olarak; Kocaeli'nde savunma sanayinin gelişimi için "Savunma Sanayi Yerleştirme Projesini" yürütüyoruz.

Bu proje ile amacımız; Türk savunma sanayindeki yerleşme oranını artırmaktır.

Diğer taraftan; firmalarımızın savunma sanayinde yer alabilmeleri için ihtiyaç duydukları sertifikasyon ve bürokratik işlemlerle ilgili eksikliklerini kapatabilmek için, odamız bünyesinde Kasım 2017 tarihinden itibaren “savunma sanayi danışmanlığı” hizmeti vermeye başladık.

Bu sayede farkındalık yaratmanın yanı sıra, savunma sanayinde çalışmak isteyen firmalarımız ile ihtiyaç sahibi kurumlarımızı bir araya getirerek, katalizör görevi yerine getirmekteyiz.

Kısaca “Savunma Sanayi Yerleşirme Projesi” kapsamında bugüne kadar yaptığımız çalışmalardan bahsetmek istiyorum.

Bugüne kadar Oda olarak;

*Envanter çalışmaları,

*İkili iş görüşmeleri,

*Tedarikçi Günü Etkinlikleri,

*Tersane, Komutanlık ve firmalara saha ziyaretleri gerçekleştirdik.

*Savunma sanayine tedarikçi olmak isteyen üyelerimizin envanterini çıkardık. 500’e yakın firmamız var.

*Üyelerimiz ile birlikte Arifiye’deki 1. Ana Bakım Fabrika Müdürlüğü’nü, İstanbul Tersanesi Komutanlığı’nı ve Gölcük Tersane Komutanlığı’nı ziyaretler gerçekleştirdik. Böylece firmalarımıza yerleştirilmesi planlanan makina ve ekipmanları yerinde görme fırsatı sunmaya çalıştık.

*Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, Kara Kuvvetleri Komutanlığı ve ASELSAN ve diğer tüm savunma sanayi vakıf şirketleri ile birlikte Odamızda Tedarikçi Günü Etkinlikleri gerçekleştirdik.

*Üyelerimize; Savunma Sanayi Müsteşarlığı, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, Kara Kuvvetleri Komutanlığı ve vakıf şirketleri ile birlikte ziyaretler gerçekleştirdik ve çok olumlu gelişmeler elde ettik. Toplam 43 firmamızı ziyaret ettik.

*2017 yılında 4.sünü düzenlediğimiz SANTEK Fuarının bir holünü sadece savunma sanayi firmalarına ayırdık.

Fuarımızda;

*Deniz Kuvvetleri Komutanlığı,

*ASELSAN,

*ROKETSAN,

*SAHA-İstanbul Derneği ile,

*Savunma Sanayi Müsteşarlığı,

*HAVELSAN,

*TAI, *TEI,

*Makine ve Kimya Endüstrisi ve

*İşbir Elektrik de ağırladık.

Deniz Kuvvetleri ‘Yerleşirme Sergisi’ açarak, ithal edilen bazı ürünlerini sergiledi.

Geçen yıl fuar süresince toplam 860 adet ikili iş görüşmesi yapılmasını sağladık.

5'inci SANTEK Doğu Marmara Sanayi ve Teknoloji Fuarımız 31 Ekim - 3 Kasım tarihinde düzenlenecek. Savunma Sanayi Başkanlığı bu sene büyük ve kapsamlı bir stant ile katılım sağlıyor.

ASELSAN'ın da bu yıl yerlileştirmek istedikleri ürünleri sergileyecek şekilde daha kapsamlı bir stantla katılımını bekliyoruz.

Aylık Faaliyetler...

20 Temmuz - TOBB'da gerçekleştirilen "ABD'nin İran Politikası ve Yaptırımlar Konusunda Türk Özel Sektörünü Bilgilendirme Toplantısı"na katıldım.

30 Temmuz

*İKV Genel Kurul Toplantısı gerçekleştirildi. (Tekrar Başkan seçildim.)

*Aynı gün Alman – Türk Ticaret ve Sanayi Odası heyeti Odamıza ziyarette bulundu.

6 Ağustos - Kocaeli Oda Başkanları ile Odamızda toplanarak çalışmalarımız hakkında paylaşımda bulunduk.

7 Ağustos – TOBB'da Akdeniz Odaları Bölge Toplantısına katıldım.

12 Ağustos – TOBB'da Karadeniz Odaları Bölge Toplantısına katıldım.

13 Ağustos – TOBB'da Ege Odaları Bölge Toplantısına katıldım.

14 Ağustos – Marmara Odaları Bölge Toplantısına katıldım.

Sözlerime son verirken şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına sizleri saygıyla selamlıyorum.